

SOPRONI FOGLALKOZTATÁSI PAKTUM

FÉLÉVES GAZDASÁGI ÉS FOGLALKOZTATÁSI GYORSJELENTÉS

2019. I. FÉLÉV

Készült a TOP-6.8.2-15-SP1-2016-00001

**Helyi foglalkoztatási együttműködések Sopron Megyei Jogú Város
területén és várostérségében**
című projekt keretében

2019. június

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Strukturális
és Beruházási Alapok

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Tartalom

Bevezetés	3
Kapcsolat	3
1 A projekt támogatási formáinak számszerűsített eredményei	4
2 Megvalósult események	6
3 Munkaerő-gazdálkodási felmérés	7
4 Munkaerőpiaci igények monitorozása	8

Bevezetés

Sopron Megyei Jogú Város Foglalkoztatási Paktuma a TOP-6.8.2-15-SP1-2016-00001 *Helyi foglalkoztatási együttműködések Sopron Megyei Jogú Város területén és várostérségében* című projekt keretén belül negyedik gyorsjelentését készítette el. A gyorsjelentés a Paktum eddig elért eredményeinek bemutatásán túl, rendszeres tájékoztatást nyújt a város aktuális gazdasági és munkaerőpiaci helyzetéről.

Az elkészült gazdasági és foglalkoztatási gyorsjelentések segítségével megrajzolhatók és folyamatosan nyomon követhetők a város munkaerőpiacát alapvetően befolyásoló tendenciák, illetve a rendelkezésre álló adatok és információk alapján előrejelzések fogalmazhatók meg a gazdasági és foglalkoztatási folyamatok várható alakulásáról. Mindez lehetővé teszi, hogy a paktumszervezet megalapozottan hozza meg a döntéseit a különböző munkaerőpiaci beavatkozásokkal kapcsolatban.

A gyorsjelentés valamennyi érintett szereplő számára kiindulási alapot nyújt, nemcsak az általános szintű tájékozódáshoz, hanem a fejlesztési irányaik meghatározásához, valamint a rövid és hosszú távú fejlesztések megtervezéséhez is.

Jelen (negyedik) gyorsjelentés számot ad a Soproni Foglalkoztatási Paktum keretein belül elérhető támogatási formákról, a 2019. I. félévében elért eredményeiről, valamint az idén megismételt vállalatok munkaerőpiaci igényeinek monitorozása során kapott főbb eredményekről. Végül néhány érdekesebb statisztikai adatot is felidézünk a Kormányhivatal legfrissebb munkaerőgazdálkodási felmérésén alapuló jelentésből.

Kapcsolat

A Sopron Megyei Jogú Város Foglalkoztatási Paktumával, valamint a Paktum féléves gazdasági és foglalkoztatási gyorsjelentéseivel kapcsolatos kérdéseket és észrevételeket a Paktumiroda kezeli.

Név: Keszei Balázs partnerségi koordinátor

Cím: 9400 Sopron, Széchenyi tér 1-2.

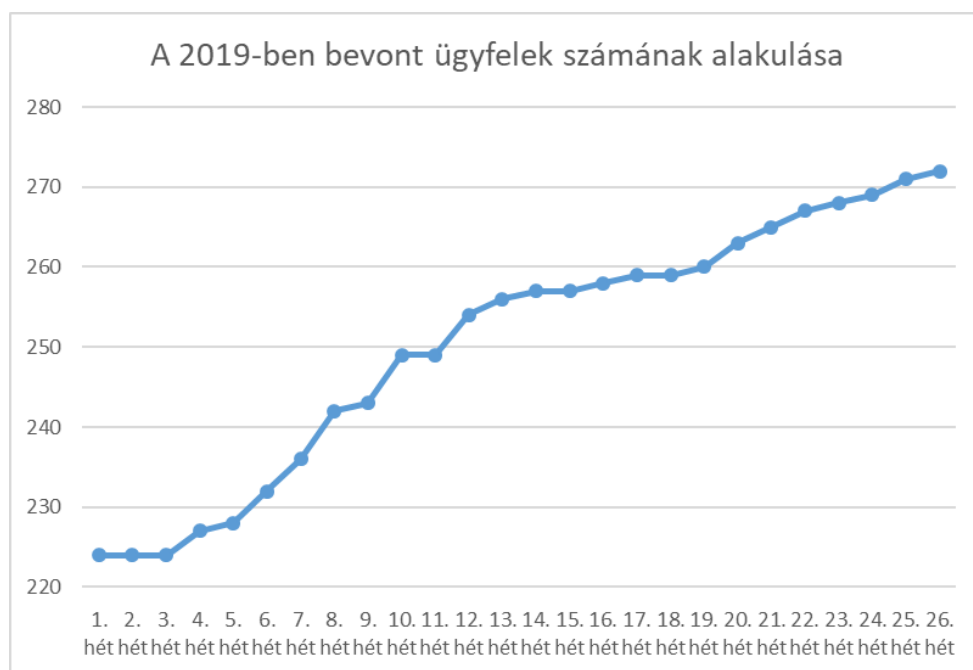
E-mail: keszei.svf@gmail.com;

Tel: +36 99 780 630

Tel: +36 30 551 4993

1 A projekt támogatási formáinak számszerűsített eredményei

2019.06.30-i adatok alapján a Soproni Paktum eddig összesen **272 fő**nek nyújtott segítséget. A 2019 első felében bevonásra kerülő ügyfelek számának változását az *1. diagram* mutatja be:

1. diagram: A 2019-ben bevont ügyfelek számának változása heti bontásban

Az idei év során összesen 48 fővel növekedett a projektbe bevonásra kerülők száma. A projekt keretein belül az alábbi támogatási formák vehetők igénybe:

- *Foglalkoztatást elősegítő képzésben történő részvétel támogatása*
 - képzési költség támogatása (egyéni és csoportos egyaránt)
 - a képzéshez kapcsolódó (helyi/helyközi) utazás támogatása
 - a képzés idejére szóló keresetpótló juttatás és járulékainak biztosítása
- *Elhelyezkedést segítő támogatások*
 - bértámogatás nyújtása (a támogatás időtartama legfeljebb 8 hónap lehet, 4 hónapos támogatás nélküli továbbfoglalkoztatási kötelezettség mellett. A támogatás mértéke a foglalkoztatót terhelő bér és szociális hozzájárulási adó legfeljebb 70%-a)
 - munkatapasztalat-szerzést elősegítő bérköltség-támogatás nyújtása (a támogatás időtartama legfeljebb 90 nap lehet. A támogatás mértéke a résztvevő munkabére és szociális hozzájárulási adó legfeljebb 100%-a)
 - legfeljebb 8 havi bérköltség-támogatás 4 hónap továbbfoglalkoztatási kötelezettséggel (a támogatás időtartama legfeljebb 8 hónap lehet, 4 hónapos támogatás nélküli továbbfoglalkoztatási kötelezettség mellett. A támogatás mértéke a foglalkoztatót terhelő bér és szociális hozzájárulási adó legfeljebb 100%-a)
 - mobilitás támogatása (lakásbérleti hozzájárulás és a heti ingázás kezdeti nehézségeit megkönnyítő, ideiglenes támogatás)
- *Önfoglalkoztatóvá válás* (maximum 6 havi, a minibájbér összegével megegyező mértékű támogatás)
- *A foglalkozás-egészségügyi és képzési alkalmassági vizsgálatok és költségeinek megtérítése*

A bemutatott támogatási formák közül egy fő több támogatási elemben is részesülhet. A támogatási formák közötti számszerűsített megoszlás az alábbiakban kerül bemutatásra:

- bérköltség támogatás (8+4 hónap 100%): 27 fő;
- bérköltség támogatás (6+3 hónap 100%): 64 fő;
- bérköltség támogatás (4+2 hónap 100%): 19 fő;
- bérköltség támogatás (90 napos 100%): 0 fő;
- bértámogatás (8+4 hónap 70%): 9 fő;
- bértámogatás (6+3 hónap 70%): 17 fő;
- bértámogatás (4+2 hónap 70%): 5 fő;
- bérköltség támogatás (90 napos): 0 fő;
- vállalkozóvá válást elősegítő támogatás: 48 fő;
- lakhatási támogatás: 2 fő;
- utazási támogatás: 0 fő.

A fenti számok alapján szembeűnő, hogy a bevontak több mint 70%-a valamely elhelyezkedést segítő támogatásban (bérköltség-, bértámogatás) részesült. Ezek a támogatási formák a továbbfoglalkoztatási kötelezettség miatt hosszabb távon is növelik a térség foglalkoztatottsági szintjét, tartósan javítva a járás munkaerőpiaci helyzetét. A népszerű támogatási formák közé tartozik a vállalkozóvá válást támogatók, melyet a támogatásban részesültek 25%-a vett igénybe.

A pályázat keretében elinduló képzések száma elmarad a várt számoktól, amely több okra is visszavehető:

1. A legtöbb képzés csak Győrben érhető el, az ezzel járó ingázást azonban csak kevés támogatásban részesülő ügyfél vállalja. Ahhoz azonban, hogy helyben (Sopronban) képzést indíthassanak, jellemzően minimum 15 fő jelentkezőre van szükség.
2. A képzések döntő többségéhez egészségügyi vagy egyéb alkalmassági vizsgára van szükség, melyet a jelentkezők sokszor nem tudnak teljesíteni.
3. Sopron földrajzi elhelyezkedése és nyugati határ, valamint Ausztria közelsége sokszor vonzóbb lehetőségeket kínálnak az időszakos munkavállalás terén is, így kevesen hajlandók időt és energiát fordítani a saját képzésükre.

Idén nem sikerült a képzésekre ügyfeleket delegálni. Így az elmúlt két évben elindított képzések száma továbbra is öt maradt.

Elindult képzések (2018-ban):

- építő- és anyagmozgató gép kezelője – 13 fő;
- óvodai dajka – 1 fő.

A képzést sikeresen befejezte:

- építő- és anyagmozgató gép kezelője – 12 fő;
- óvodai dajka – 1 fő.

Sikertelen vizsga, sikeres pótvizsga:

- építő- és anyagmozgató gép kezelője – 1 fő.

Elindult képzések (2017-ben):

- építő- és anyagmozgató gép kezelője – 3 fő;
- képápoló és műkörömpépítő – 1 fő;
- élelmiszer- és vegyiáru eladó – 2 fő;
- német nyelvi képzés – 2 fő.

A képzést sikeresen befejezte:

- építő- és anyagmozgató gép kezelője – 3 fő;
- képápoló és műkörömpépítő – 1 fő;
- élelmiszer- és vegyiáru eladó – 2 fő.

A projekt teljes futamideje alatt (60 hónap) számszerűsíthető eredményként a paktumszervezet kötelező vállalásokat határozott meg. A foglalkoztatási paktum keretében az eredeti tervek alapján 618 fő vesz részt munkaerőpiaci programokban. Ezen belül 278 fő jut a foglalkoztatási paktum keretében álláshoz, és a foglalkoztatási paktum keretében álláshoz jutók közül a támogatás után hat hónappal is legalább 179 fő rendelkezik majd állással. Ezek a számok jelenleg a következőképpen alakulnak:

- munkaerőpiaci programban résztvevők száma: 272 fő;
- a foglalkoztatási paktum keretében álláshoz jutók száma: 143 fő;
- a foglalkoztatási paktum keretében álláshoz jutók száma közül a támogatás után hat hónappal állással rendelkezők száma: 87 fő.

Összeségében elmondható, hogy a Soproni Foglalkoztatási Paktum kiváló ütemben halad a rögzített vállalásokhoz mérten: megfelelően teljesülnek az időarányos vállalások, s a vállalatok is érdeklődnek a kedvező foglalkoztatási lehetőségek iránt, mely eredmények bizakodásra adnak okot a paktum, mint eszköz járási munkaerőpiaci helyzetre gyakorolt pozitív hatására vonatkozóan.

2 Megvalósult események

- 2019.03.05-06. – Megyei Jogú Városok Paktumainak III. Szakmai Konferenciája – Veszprém

A konferencia az „Együtműködés Szolnok Gazdaságának Fejlesztéséért és a Szolnoki Munkahelyekért” – Szolnoki Foglalkoztatási Paktum TOP-6.8.2-15-SL1-2016-000001 azonosítószámú projekt keretben valósult meg, melyet a megyei jogú városok részére szerveztek meg. A kétnapos találkozóra Veszprémben került sor, ahol négy város (Eger, Sopron, Szombathely, Tatabánya) Foglalkoztatási Paktuma mutatkozott be, s osztotta meg jó gyakorlatait a jelenlévőkkel. A Soproni Foglalkoztatási Paktumot Tóth Gábor Sopron MJVÖ Városfejlesztési Osztály osztályvezetője mutatta be.

A Paktumok bemutatkozását követően, másnap a TOP 6.8.2-15 projektek előrehaladásának tapasztalatait osztotta meg Domokos Péter a Magyar Államkincstár EU Támogatási Főosztály főosztályvezető-helyettese. Ezt követően a Foglalkoztatási Paktumok szakmai működések eddigi eredményeiről esett szó, kitérve az Irányító Hatóság kiemelt elvárásaira a projektek megvalósítása során, valamint a paktumminősítés eredményeire, tapasztalataira és elvárásaira is.

- 2019.06.17-18. – Megyei Jogú Városok Paktumainak IV. Szakmai Konferenciája – Szolnok

A konferencia az „Együtműködés Szolnok Gazdaságának Fejlesztéséért és a Szolnoki Munkahelyekért” – Szolnoki Foglalkoztatási Paktum TOP-6.8.2-15-SL1-2016-000001 azonosítószámú projekt keretben valósult meg, melyet a megyei jogú városok részére szerveztek meg.

meg. A kétnapos találkozóra Szolnokon került sor, ahol négy város (Szekszárd, Dunaújváros, Salgótarján, Pécs) Foglalkoztatási Paktuma mutatkozott be, s osztotta meg jó gyakorlatait a jelenlévőkkel.

A Paktumok bemutatkozását követően, másnap a TOP 6.8.2-15 projektek előrehaladásának tapasztalatait osztotta meg Domokos Péter a Magyar Államkincstár EU Támogatási Főosztály főosztályvezető-helyettese. Ezt követően a Foglalkoztatási Paktumok szakmai működések eddigi eredményeiről esett szó, kitérve az Irányító Hatóság kiemelt elvárásaira a projektek megvalósítása során, valamint a paktumok jó gyakorlatainak, innovatív megközelítéseinek eredményeire és tapasztalataira is.

3 Munkaerő-gazdálkodási felmérés

A Győr-Moson-Sopron megyei Kormányhivatal 2019 májusában publikálta idei második munkaerő-gazdálkodási felméréseinek eredményeit, melyek az álláskeresőkről nyilvántartott saját adataik összegzése mellett 239 db kitöltött vállalati adatlap elemzését tartalmazzák, 17.803 fős alkalmazotti létszámot lefedve a megyében (legnagyobb létszámban a feldolgozóipar; kereskedelem, gépjárműjavítás; építőipar, valamint szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás gazdasági ágak képviseltették magukat). A válaszok minden esetben a 2019. március 31-i állapotra vonatkoznak. A felmérésben több statisztika járási szintű bontásban is tanulmányozható – ezek esetében a Soproni járásra fókuszálunk elsődlegesen.

2019. I. negyedévben megyei szinten a gazdaságilag aktív korúakat (15-64 évesek) 72,7%-os foglalkoztatási arány jellemzi, mely 1,7%-ponttal alacsonyabb, mint egy évvel korábbi érték. Győr-Moson-Sopron megye mutatója a csökkenés ellenére is tartósan magasabb – 2019. I. negyedévben 2,8%-ponttal – az országos átlagnál (2. diagram).

2. diagram: A foglalkoztatási ráta alakulása 2016. I. negyedév és 2019. I. negyedév között

Forrás: A KSH adatai alapján Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal

A nyilvántartott álláskereső aktív népességhez viszonyított aránya is egyre alacsonyabb, jelenleg már csupán 1,3%, mely számszerűen 2988 főt jelent. Az előző év azonos időszakához képest nem mutatkozik érzékelhető eltérés. 2019 áprilisi adatok alapján a Soproni járásban még szűkebb a regisztrált álláskereső réteg, mindössze 1,2% - ez már nem egészséges a gazdaság számára: egyértelmű és tartós munkaerőhiányt mutat.

A Soproni járásban működő, a vizsgálatban résztvevő vállalkozások együttes alkalmazotti létszáma 4667 fő, mely 1 éven belül a munkaadók tervei, várakozásai alapján 4792 főre fog emelkedni. A Győr-Moson-Sopron megyei járások közül a legnagyobb számú növekedéssel (+125 fő) a Soproni járásban számolnak. A bővítési tervek leginkább a „szakképzettséget nem igénylő (egyszerű) foglalkozások”, a „gépkezelők, összeszerelők, járművezetők”, a „kereskedelmi és szolgáltatási foglalkozások”, valamint az „egyéb felsőfokú vagy középfokú képzettséget igénylő foglalkozások” kategóriákba sorolt betöltendő munkakörökhöz kapcsolódnak.

A közfoglalkoztatottak létszámának vizsgálata során a legnagyobb számszerűsített növekedés a Soproni Járási Hivatal illetékességi területén várható (+7 fő).

A rövid kérdőív utolsó kérdésköre a munkaadók véleményét monitorozta a jelenleg választható atipikus foglalkoztatási formákról alkotott véleményükről. Megyei szinten a legnépszerűbb típus egyértelműen a részmunkaidős foglalkoztatás (32,5% biztosan, 38% talán alkalmazná). A határozott idejű munkaszerződéssel való foglalkoztatással kapcsolatban megoszlik a válaszadók véleménye (45,3% talán, 38% biztosan alkalmazná). A távmunkát és a bedolgozói jogviszony megítélése a legkedvezőtlenebb, a válaszadók 93,2%-a, illetve 91,2%-a biztosan nem alkalmazná ezeket a foglalkoztatási formákat a következő negyedév során. A foglalkoztatási paktum is szerepet vállalhat a most még kevésbé preferált formák előnyeinek megismertetésében, népszerűsítésében.

4 Munkaerőpiaci igények monitorozása

A tavalyi évhez hasonlóan idén júniusban is megvalósult a térségi vállalatok munkaerőpiaci igényeinek monitorozására irányuló felmérés – online kitölthető kérdőív formájában.

A kitöltésre vonatkozó felkérést a Soproni Városfejlesztő Kft. küldte ki a saját adatbázisában szereplő vállalkozásoknak, továbbá megjelent a Soproni Kereskedelmi és Iparkamara honlapján is felhívás. A kérdőív kitöltését 61 szervezet képviselője kezdte el, azonban az értékelhető kérdőívek száma mindössze 42 db. Mivel nem minden vállalkozás adott választ minden kérdésre, így az egyes kérdésekre adott válaszok száma esetenként 42-nél is kevesebb. A 2018-as felmérés során 67 kérdőívből 52 volt értékelhető.

A felmérés célja a 3. pontban bemutatott Munkaerő-gazdálkodási felmérés eredményeinek árnyalása, a soproni járásra vonatkozó adatok pontosítása, bővítése a 2018 tavaszán kidolgozott módszertannak megfelelően. A felmérés ennek a célnak csak részben tudott megfelelni, hiszen a teljes értékű kitöltések száma nem elég magas ahhoz, hogy reprezentatív legyen a soproni és járási vállalkozásokra. Ezért továbbra is fontos feladat, hogy a Soproni Foglalkoztatási Paktum meg tudja győzni az érintett vállalkozásokat az együttműködés és együttgondolkodás fontosságáról és annak kölcsönös előnyeiről.

A felmérés összegzéseként megállapítható, hogy a résztvevő vállalkozások 2018. évi átlagos statisztikai állományi létszáma 4324 fő, árbevételük összesen 32,518 mrd Ft volt 2018-ban; a két szám esetében 2-4% közötti növekedés várható az elkövetkező két évben összesen. A vállalkozások többsége nem exportál; kilenc vállalkozás esetében az export részaránya az árbevételből 25% vagy az alatt van; további nyolc pedig erősen exportorientált, azaz a kivitel részaránya meghaladja az 50%-ot.

A vállalkozások kapacitás-kihasználtságára vonatkozó kérdésre 3 vállalkozás válaszolta azt, hogy a kihasználtság 50% alatti; 21 vállalkozás esetében a kihasználtság 75% fölött van. Meglehetősen sokan (11-en) nem válaszoltak a kérdésre. 2018-ban 52-ből 14 cég adott meg 90% fölötti kapacitás-kihasználtságot; míg 2019-ben a 42 cégből már csak 3. A kapacitások kihasználatlanságának okait firtató kérdésre a legtöbb vállalkozás a munkaerővel kapcsolatos problémákat említette. A szakképzett, illetve a szakképzetlen munkaerő hiánya a legfőbb ok, de viszonylag jelentős a munkavégzés szezonális jellegének súlya is. Ezeket követik (akárcsak tavaly) a piaci okok, mint a belföldi, illetve az export megrendelések hiánya. A tőkehiány, alapanyagok hiánya kevésbé jellemző.

A válaszadó vállalkozások kevesebb mint fele állította azt, hogy vannak tartósan betöltetlen álláshelyek a szervezetnél. Ez érdekes tény, tavaly ugyanis a válaszadók kétharmada állította ugyanezt. Jellemzően a fizikai munkavégzést igénylő pozíciókban van hiány: 59 fő a szakképzett, 43 fő a szakképzetlen fizikai munkaerőt igénylő pozíciókban a munkaerőhiány. A szellemi munkakörökben inkább a nem diplomás végzettséget igénylő pozíciókban van hiány. A vállalkozások által megnevezett hiányzó pozíciók palettája igen széleskörű; az említési gyakoriság bemutatása azonban az alacsony elemszámból eredően nem reprezentatív.

A válaszadó vállalkozásoknál a tartósan betöltetlen álláshelyek okai túlnyomórészt a munkaerőhiányból adódnak: a munkaerő mennyisége, szakképzettsége és minősége egyaránt komoly probléma, amely összefügg a megfelelő munkaerő külföldi munkavállalásával. A felkínált bér nagyságát csak 45% jelölte meg okként, azonban ez a szám tavaly 40% volt. A munkakörülmények jellege, a közlekedési nehézségek, a közfoglalkoztatás elszívó hatása jellemzően nem okoznak problémát.

A következő 4 évben tervezett fejlesztések költségét firtató kérdésre 39 vállalkozás válaszolt. A leggyakrabban említett tervezett fejlesztés az eszközbeszerzés (a válaszadók több, mint 88%-a említette), de sokan említik a telephelyfejlesztést (55%), a külső munkaerőképzést (57%) és az energetikai célú fejlesztéseket is (59%). 100 millió Ft-ot meghaladó értékű beruházást 8 vállalkozás tervez.

A válaszadó vállalkozások többsége (közel háromnegyede) nyitott a Soproni Foglalkoztatási Paktummal való együttműködésre (akárcsak 2018-ban). Közel 65% igényli, hogy a Soproni Foglalkoztatási Paktum foglalkoztatási- és gazdaságfejlesztési témájú kérdésekkel, illetve információkkal a jövőben is megkeresse őket.